02/09/2019

Η Ναυμαχία του Ακτίου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Από τις σημαντικότερες πολεμικές συγκρούσεις της αρχαιότητας, που έκρινε την εξουσία στη Ρώμη και την τύχη του τελευταίου ελληνιστικού βασιλείου. Έλαβε χώρα στις 2 Σεπτεμβρίου του 31 π.Χ. στο Άκτιο, στην είσοδο του Αμβρακικού Κόλπου, ανάμεσα στον Μάρκο Αντώνιο και τον Οκταβιανό.

Μετά τη δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα από τον Κάσσιο και τον Βρούτο το 44 π.Χ, δημιουργήθηκε κενό εξουσίας στη Ρώμη. Σταδιακά, η εξουσία πέρασε στα χέρια του Μάρκου Αντώνιου, του Οκταβιανού και του Λέπιδου, οι οποίοι το 43 π.Χ. συγκρότησαν τη Β’ Τριανδρία για να καταδιώξουν τους δολοφόνους του Καίσαρα στην Ανατολή. Στη μάχη που έγινε στους Φιλίππους της Μακεδονίας το 42 π.Χ, οι δυνάμεις της τριανδρίας νίκησαν και οι δολοφόνοι του Καίσαρα αυτοκτόνησαν.

Μετά τη μάχη στους Φιλίππους, ο Λέπιδος παραμερίστηκε και κυρίαρχοι της κατάστασης έγιναν ο Οκταβιανός στη Δύση και ο Μάρκος Αντώνιος στην Ανατολή.

Κι ενώ ο Οκταβιανός σταθεροποιούσε την εξουσία του στη Δύση, ο Μάρκος Αντώνιος αφέθηκε στα θέλγητρα της Κλεοπάτρας, της βασίλισσας της Αιγύπτου. Την έκανε επίσημα γυναίκα του, εγκαταλείποντας τη σύζυγό του Οκταβία, αδελφή του Οκταβιανού.

Οι ενέργειες αυτές του Μάρκου Αντωνίου έστρεψαν εναντίον του το ρωμαϊκό λαό και τη Σύγκλητο. Ο Οκταβιανός εκμεταλλεύτηκε την ευκαιρία κι έπεισε τη Σύγκλητο να κηρύξει τον πόλεμο στην Κλεοπάτρα το 32 π.Χ, ένα «πόλεμο της Ρώμης κατά της ανατολικής βαρβαρότητας», όπως έλεγε. Φυσικά, κύριος στόχος του ήταν ο Μάρκος Αντώνιος και όχι η Κλεοπάτρα. Ο πόλεμος έμελλε να κριθεί στη θάλασσα και συγκεκριμένα στο Άκτιο, στην είσοδο του Αμβρακικού Κόλπου.

Τον Οκτώβριο του 32 π.Χ, ο Αντώνιος και η Κλεοπάτρα περιέπλευσαν τις δυτικές ακτές της Πελοποννήσου με το στόλο τους και τελικά αγκυροβόλησαν τα πλοία τους στο Άκτιο. Νοτιότερα, στην Ακαρνανία, είχε συγκεντρωθεί στρατιωτική δύναμη 100.000 πεζών και 12.000 ιππέων. Ο Οκταβιανός, μόλις πληροφορήθηκε τις κινήσεις του αντιπάλου του, συγκρότησε δύναμη 80.000 πεζών και 10.000 ιππέων και από τα λιμάνια του Βρινδησίου (Μπρίντιζι) και Τάραντα (Τάραντο) τη διεκπεραίωσε απέναντι από το Άκτιο, κοντά στη σημερινή Πρέβεζα.

Ο ίδιος με το στόλο του και ναύαρχο τον ικανότατο Μάρκο Βιψάνιο Αγρίππα απέκλεισε το στόμιο του Αμβρακικού, δημιουργώντας σημαντικά προβλήματα στον Αντώνιο, ο στόλος του οποίου βρέθηκε εγκλωβισμένος. Και σαν μην έφτανε αυτό, ο Αντώνιος αντιμετώπιζε μεγάλα προβλήματα επάνδρωσης των πλοίων του, επισιτισμού και λιποταξιών.

Ο Οκταβιανός, έχοντας εμπιστοσύνη στους άνδρες του, δεν βιαζόταν να επιτεθεί, αλλά προσπαθούσε να υποσκάψει το ηθικό των αντιπάλων του. Ο Αντώνιος αποφάσισε να δράσει πρώτος, με τη σύμφωνη γνώμη της Κλεοπάτρας. Το πρωί της 2ας Σεπτεμβρίου, ο στόλος του άρχισε να εξέρχεται σε σχηματισμό μάχης από τον Αμβρακικό Κόλπο. Επιτέθηκε πρώτος κατά του αντιπάλου του κι ενώ η ναυμαχία βρισκόταν σε αποφασιστικό σημείο, μεγάλο μέρος του στόλου του αποστάτησε. Ο Αντώνιος τότε αναγκάσθηκε να δώσει το σύνθημα της φυγής. Η ναυμαχία είχε κριθεί υπέρ του Οκταβιανού.

Ο Οκταβιανός τούς καταδίωξε και τον επόμενο χρόνο κατέλαβε την Αλεξάνδρεια, καταλύοντας τον τελευταίο ελληνιστικό βασίλειο, που είχε ιδρύσει ο στρατηγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου Πτολεμαίος Α’ ο Λάγου το 305 π.Χ. Ο Μάρκος Αντώνιος, εγκαταλειμμένος από το στρατό του, αυτοκτόνησε, αφήνοντας μονοκράτορα τον Οκταβιανό. Η Κλεοπάτρα προσπάθησε να ξελογιάσει και τον Οκταβιανό. Δεν τα κατάφερε όμως και αυτοκτόνησε στις 12 Αυγούστου του 30 π.Χ, για να μην κοσμήσει με την παρουσία της τον ρωμαϊκό θρίαμβο του εχθρού της.